

PRÁVNÍ NEWS

legislativa

1. července 2009 nabývá účinnosti zákon č. 300/2008 Sb., tzv. zákon o e-governmentu.

Zákon o e-governmentu zavádí dvě klíčové novinky, které výrazným způsobem ovlivní všechny procesy ve veřejné správě – tou první je zavedení datových schránek, tou druhou pak schopnost podávat v elektronické podobě veškeré přílohy, které v současné době musejí být na papíře. Datové schránky znamenají zcela zásadní přelom ve fungování veřejné správy, protože zavádějí povinnost pro každý orgán veřejné správy provozovat datovou schránku jako místo, do něhož se ve smyslu správního řádu a ostatních předpisů dá zcela oficiálně podat jakýkoli dokument. A to dokonce i dokument bez elektronického podpisu. To znamená, že se ke dvěma klasickým způsobům podání (přes poštu a do podatelny) přidává třetí způsob v podobě podání do datové schránky. Zákon o e-governmentu zavádí povinnost orgánů veřejné správy takto podané dokumenty přijmout a co navíc, zavádí povinnost orgánů veřejné správy v případech, kdy má klient zřízenou datovou schránku, tímto způsobem také doručovat. V praxi to znamená, že všem právnickým osobám povinně v okamžiku zřízení datové schránky, která jim přísluší ze zákona, bude muset veřejná správa doručovat elektronicky, a to včetně ostatních úřadů a organizací veřejné správy. Elektronické transakce přestanou být okrajovou záležitostí a stanou se základním způsobem fungování komunikace s orgány veřejné správy. Druhým velice důležitým důsledkem tohoto zákona je, že každý občan nebo každá organizace má právo žádat (s několika málo výjimkami) konverzi jakéhokoli dokumentu do elektronické podoby a vlastně zkonstruovat celé elektronické podání včetně všech příloh.

Datová schránka je elektronické úložiště, které slouží k doručování dokumentů orgánů veřejné moci a provádění úkonů vůči veřejné moci. Datová schránka není email, datová schránka není archiv, není možné pomoci ní komunikovat přímo s jednotlivými úředníky, pouze s celým úřadem. Datová schránka bude sloužit povinně k obousměrné komunikaci orgánů veřejné moci mezi sebou, ke komunikaci orgánů veřejné moci vůči právnickým osobám a zákonem určeným podnikajícím fyzickým osobám (advokáti, daňoví poradci, insolvenční správci), kterým se zřizuje datová schránka ze zákona a ke komunikaci orgánů veřejné moci vůči osobám, kterým byla datová schránka zřízena na základě jejich žádosti. Dále bude datová schránka sloužit ke komunikaci právnických a fyzických osob vůči orgánům veřejné moci. Datovou schránku nelze využít pro komunikaci mezi fyzickými a právními osobami.

Datová schránka se zřizuje ze zákona právnickým osobám, fyzickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám se zřizuje na základě žádosti.

Umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právní osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Dokument dodaný do datové schránky je doručen – okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba mající dle svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. – nepřihlásí-li se do datové schránky oprávněná osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručený posledním dnem této lhůty. To neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení. Jedná se o obdobu zásilky do vlastních rukou, ale v elektronické podobě.

Fyzická osoba, podnikající fyzická osoba a právnická osoba může provádět úkon vůči orgánu veřejné moci, má-li zpřístupněnu svou datovou schránku a umožňují-li to povaha tohoto úkonu, prostřednictvím datové schránky. Úkon učiněný osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.

Podle přechodných ustanovení bude datová schránka zřízena právnickým osobám, insolvenčním správčům a orgánům veřejné moci do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona. Advokátu a daňovému poradci bude zřízena datová schránka prvním dnem prvního kalendářního měsíce třetího roku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Tím není dotčeno právo advokáta a daňového poradce na zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby na žádost.

Shrnutí informací pro právnické osoby

datová schránka je povinná pro právnické osoby zřízené zákonem, právnické osobě zapsané v obchodním rejstříku a organizační složky podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku

datová schránka bude zřízena stávajícím právnickým osobám do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona

pro ostatní právnické osoby je zřízení datové schránky nepovinné, způsob zřízení datové schránky je podobný jako pro fyzické osoby a podnikající fyzické osoby

k přístupu do datové schránky [HYPERLINK "http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/"](http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/) \ "po" právnické osoby je oprávněn statutární orgán právnické osoby, jeho člen nebo vedoucí organizační složky podniku zahraniční právnické osoby oprávněná osoba právnické osoby může pověřit fyzickou osobu ([HYPERLINK "http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/"](http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/) \ "administrator" administrátora), která bude oprávněna k přístupu do datové schránky

osoba oprávněná k přístupu do datové schránky se do ní přihlašuje prostřednictvím přístupových údajů. Ministerstvo vnitra ČR zašle do vlastních rukou přístupové údaje k datové schránce právnické osobě, případně administrátorovi, bezodkladně po zřízení datové schránky.

datová schránka je zpřístupněna prvním přihlášením [HYPERLINK "http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/"](http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/) \ "po" právnické osoby nebo [HYPERLINK "http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/"](http://www.datoveschranky.info/slovník-pojmu/) \ "administrator" administrátora, nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů těmto osobám.

judikatura

Omezení náhrady škody dohodou smluvních stran - Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1651/2005 ze dne 27.03.2008

K nejednoznačným názorům na možnost sjednat omezení náhrady škody v obchodních závazkových vztazích přibyl rozsudek Nejvyššího soudu ČR. Nejvyšší soud ČR posuzoval případ, kde účastníci uzavřeli smlouvu o poskytování právní služby, na jejímž základě poskytovali žalobci žalované za dohodnutou odměnu právní služby jako advokáti. Žalovaná poukázala na nerovnoprávné postavení stran smlouvy, které dovozuje ze sjednání limitace odpovědnosti žalobců za škodu do výše 1 000 000 Kč.

Podle názoru Nejvyššího soud ČR § 386 odst. 1 ObchZ stanoví, že nároku na náhradu škody se nelze vzdát před porušením povinnosti, z něhož může škoda vzniknout. Vzhledem k tomu, že se podle § 263 odst. 1 ObchZ jedná o kogentní ustanovení, je předmětné ujednání účastníků o omezení nároku žalované na náhradu škody způsobené porušením povinností žalobci, neplatné pro rozpor s tímto ustanovením (jedná se samozřejmě o dílčí neplatnost smlouvy, aniž by tím byly dotčeny zbývající rozsah smlouvy). Tento závěr nemůže ovlivnit ani existence druhého názoru na limitaci náhrady škody v obchodních vztazích vycházející z dispozitivnosti ustanovení § 379 ObchZ upravující rozsah náhrady škody, podle něhož by byla možná jen dohoda o určitém omezení přiměřené okolnostem daného případu a obchodního vztahu při jejich hodnocení podle zásad poctivého obchodního styku (srov. Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník, komentář, 11. vydání, Praha, C. H. Beck, 2006, str. 1118).

Nejvyšší soud ČR tak zaujal názor obecně aplikovatelný na obchodní závazkové vztahy, podle něhož je sjednání omezení náhrady škody v rozporu s kogentními ustanoveními a je tudíž neplatné.

DAŇOVÉ NEWS

Jedním z opatření vlády s cílem zmírnit dopady globální ekonomické recese na podnikatelské subjekty v České republice byly schváleny novely některých daňových zákonů a zákonů upravujících výši pojistného na sociální zabezpečení.

odpočet DPH u osobních automobilů

Zákonem č. 87/2009 Sb., bylo zrušeno ustanovení zákona o dani z přidané hodnoty, které zakazovalo uplatnění odpočtu daně u osobních automobilů (kategorie M1). Od 1.4. je tedy možné uplatnit odpočet daně jak v případě pořízení automobilu formou koupě, tak formou finančního pronájmu.

vracení nadměrného odpočtu

Ministerstvo financí ČR informovalo, že bude vracet nadměrný odpočet ve zkrácené lhůtě 15 dnů v případě, že daňové přiznání k DPH bude podáno elektronickou formou se zaručeným elektronickým podpisem buď prostřednictvím webové aplikace ministerstva EPO nebo prostřednictvím komerčních softwarů, které podporují elektronická podání v daňových věcech. Podmínkou však je, že správce daně nebude mít pochybnosti o správnosti daňového přiznání.

změna pravidel pro nízkou kapitalizaci s účinností i pro rok 2008

Zákonem 2/2009 Sb., byla změněna pravidla pro nízkou kapitalizaci. Díky přechodnému ustanovení bod. 9 tohoto zákona je možné použít regulaci nízké kapitalizace ve znění zákona 2/2009 Sb., použít i pro zdaňovací období započaté v roce 2008. Zjednodušení pravidel nízké kapitalizace spočívá zejména v:

odpadá zjišťování jednotné úrokové míry na trhu mezibankovních depozit a porovnávání její výše s výší úrokové sazby u posuzovaných půjček

odpadá kategorie podřízených závazků

pravidla nízké kapitalizace se netýkají půjček a úvěrů plynoucích od nespojených osob

Další změnu přinesl zákon 87/2009 Sb., který přinesl další změnu, která spočívá zejména ve změně poměru mezi vlastním kapitálem a půjčkami od spojených osob na 1:4 (1:6 u bank a pojišťoven). I tato změna je aplikovatelná díky přechodným ustanovením i pro rok 2008

Při posuzování nízké kapitalizace za rok 2008 je tedy nutné brát v úvahu 4 různé možnosti vyplývající z historie změn ustanovení § 25 odst. 1 písm. w):

pro smlouvy o půjčkách uzavřené do 31.12.2003 platí vymezení propojených osob platné do 31.12.2003

pro smlouvy uzavřené před 1.1.2008 se použije znění platné do 31.12.2007

pro smlouvy uzavřené od 1.1.2008 do 31.12.2008 lze použít znění platné k 31.12.2008 nebo

pro smlouvy uzavřené od 1.1.2008 do 31.12.2008 lze použít znění platné k 1.1.2009 ve znění zákona 2/2009 Sb., nebo

pro smlouvy uzavřené od 1.1.2008 do 31.12.2008 lze použít znění platné k 1.4.2009 ve znění zákona 87/2009 Sb.

odpisy majetku pořízeného v období od 1.1.2009 do 30.6.2010

V současné době je v Poslanecké sněmovně Parlamentu projednáván návrh novely zákona o daních z příjmů (sněmovní tisk č. 786/0), který by měl přinést:

mimořádné odpisy u majetku pořízeného od 1.1.2009 do 30.6.2010 zařazeného do 1 odpisové skupiny – majetek bude možné odepsat za 12 měsíců rovnoměrně

mimořádné odpisy u majetku pořízeného od 1.1.2009 do 30.6.2010 zařazeného do 2 odpisové skupiny – majetek bude možné odepsat za prvních 12 měsíců rovnoměrně ze 60% a za dalších 12 měsíců rovnoměrně zbývajících 40%

zkrácení minimální doby finančního pronájmu majetku uvedeného v bodě a) na 12 měsíců a majetku uvedeného v bodě b) na 24 měsíců

sleva na pojistném na sociální zabezpečení

V současné době je v Poslanecké sněmovně Parlamentu projednáván návrh novely zákona o pojistném na sociální zabezpečení (sněmovní tisk č. 769/0), který by měl přinést slevy na pojistném za každého zaměstnance s vyměřovacím základem nižším než 1,15 násobek průměrné mzdy. Výše slevy na pojistném za jednotlivého zaměstnance činí 3,3 % rozdílu mezi 1,15násobkem průměrné mzdy zaokrouhleným na celé stokoruny směrem nahoru a vyměřovacím základem zaměstnance. Výše slevy na pojistném za jednotlivého zaměstnance činí nejvýše 25 % jeho vyměřovacího základu. Slevy bude možné uplatňovat do konce roku 2011 (naposledy za prosinec 2011).

prominutí povinnosti platit zálohy na daň z příjmů

Ministerstvo financí proinulo svým rozhodnutím č.j. 43/20 650/2900-431 zveřejněným ve Finančním zpravodaji č. 3/2009 prominulo povinnost hradit zálohy na daň z příjmů splatné v roce 2009 fyzickým osobám s příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti a právnickým osobám. Podmínkou je, že neměly k 1.12.2008 více jak 5 zaměstnanců v pracovním poměru.

ALFERY
Audit Tax & Legal Services

NEWS číslo 3/2009

Upozornění: Výše uvedené informace mají pouze obecný informativní charakter a nejsou komplexním vyčerpáním zmíněných témat. Jejich účelem je pouze upozornit na nejzávažnější body novelizací a změn. Jakékoliv nároky na odškodnění za kroky podniknuté na základě těchto informací nebudou akceptovány. Použijete-li informace v tomto materiálu obsažené, budete tak činit pouze na vlastní riziko a odpovědnost.

Informace z tohoto materiálu prosím neužívejte jako základ pro konkrétní rozhodnutí a využijte vždy našich profesionálních služeb kvalifikovaných odborníků.